

HAMLET-STROJ

1/ Rodinné album

Byl jsem Hamlet. Stál jsem na pobřeží a mluvil s příbojem BLABLA, v zádech ruiny Evropy. Zvony vyzváněly ke státnímu pohřbu, vrah a vdova v jednom páru, krok za rakví Velké mršiny táhnou se krysy, zástupy obyvatelstva kvičí špatně zaplaceným smutkem KOHO TO VEZOU / NÁŠ LID TU PLÁČE / KDO NÁM DÁ ALMUŽNU / KDYŽ NENÍ VLÁDCE, dímlem jeho státnického umění BYL MUŽ BEROUČÍ VŠE JEN ODE VŠECH. Zastavil jsem pohřební vůz, mečem vypáčil víko rakve, přičemž se zlomila čepel, takže jsem tupým zbytkem mrtvého zploditele rozčtvrtil MASO S MASEM SE DRUŽÍ RÁDO pro okolostojící bědné postavy. Smutek přešel v jásot, jásot v mlaskání, na prázdné rakvi vrah obskočil vdovu MÁM TI POMOCT NAHORU STRÝČKU ROZTÁHNI NOHY MÁMO. Lehl jsem si na zem a naslouchal, jak se stejnými kroky svět otáčí v rozkladu.

I'AM GOOD HAMLET GI'ME A CAUSE
FOR GRIEF
AH THE WHOLE GLOBE FOR A REAL
SORROW

RICHARD THE THIRD I THE
PRINCEKILLING KING
OH MY PEOPLE WHAT HAVE I DONE
UNTO THEE
JAKO HRB VLÁČÍM SVŮJ TĚŽKÝ MOZEK
DRUHÝ KLAUN V KOMUNISTICKÉM JARU
SOMETHING IS ROTTEN IN THIS AGE
OF HOPE
LETS DELVE IN EARTH AND BLOW HER
AT THE MOON

Tady přichází strašidlo, které mě spáchalo, ještě se sekrou v lebce. Jen nechej na hlavě, vím dobře, že jedna dřva je ti až moc. Přál jsem si, aby se má matka měla o jednoho méně, když ses jí vrtal v útrokách: zůstal bych si ušetřen. Bylo by třeba zašít ženy, stvořit svět bez matek. Pak bychom se mohli v klidu navzájem oddělat, přijde-li nám život zdlouhavý nebo krk příliš úzký pro naše výkřiky. Co po mně chceš. Nestáčí ti státní pohřeb. Ty starej škemrale. Nemáš snad v botách krev. Co je mi po tvé mrtvole. Buď rád, že ucho třetí ven, možná se dostaneš do nebe. Na co čekáš. Kohouti jsou povraždění. Jitro se nekoná.

MÁM SNAD
PROTOŽE TAKOVÝ JE ZVYK VRAZIT KUS
ŽELEZA DO

NEJBLIŽŠÍHO TĚLA NEBO DO TOHO
DALŠÍHO
A DRŽET SE HO PROTOŽE SVĚT SE OTÁČÍ
PANE ZLOM MI VAZ PŘI PÁDU Z HOSPODSKÉ
LAVICE

Tvůj výstup, Horatio. Ty znáš mé myšlenky, které jsou plné krve od doby, co prázdné nebe zastírá jitro. PŘICHÁZÍŠ SI POZDĚ PŘÍTELI / PRO SVOJI GÁŽI / V MĚ TRUCHLOHŘE UŽ NENÍ PRO TEBE MÍSTO. Horatio, poznáváš mě. Jsi mým přítelem, Horatio. Znáš-li mě, víš, jak můžeš být mým přítelem. Chceš si zahrát Polonia, který se chce vyspat se svou dcerou, se vzrušující Ofélií, vstupující na svou narážku, vidíš, jak vrtí zadkem, je to tragická role. Horatio-Polonius. Věděl jsem, že jsi herec. Já jsem jím taky a hraju Hamleta. Dánsko je vězení, mezi námi roste zeď. Hle, co vyrůstá ze zdi. Exit Polonius. A moje matka jako nevěsta. Její prsa jsou růžový záhon, klín jáma s řady. Vypadl ti text, máti. Budu ti napovídat SMYJ VRAŽDU Z TVÁŘE MŮJ PRINCI / A USMĚJ SE NA NOVÉ DÁNSKO. Udělám z tebe znovu pannu, matko, aby tvůj král měl krvavou svatbu. MATEŘSKÝ KLÍN NENÍ ŽADNÁ JEDNOSMĚRKA. A teď ti závojem svážu ruce za zády, protože se mi tvé objetí hnusí. A teď ti roztrhám svateb-

ní šaty. Teď musíš křičet. A teď cáry tvých sva-
tebních šatů pomažu zemi, v kterou se obrátil
můj otec, a cáry pošpiním tvou tvář tvé břicho
tvá prsa. A teď se tě zmocním, matko, v jeho,
mého otce, neviditelné stopě. Svými rty udusím
tvůj křik. Poznáš plod svého těla. A teď táhni
pod širým dánským sluncem, které svítí na živé
i mrtvé, na svou svatbu. Nacpu tu mrtvolu do
záchodu, aby se palác udusil v královských srač-
kách. A pak mi dovol sníst tvé srdce, Ofélie, to,
pro které pláču.

2/ Evropa ženy

Enormous room. Ofélie. Její srdce jsou hodiny.

OFÉLIE (CHÓR/HAMLET)

Jsem Ofélie. Ta, kterou si neponechala řeka.
Žena na oprátce Žena s podřezanými žilami
Žena, která je předávkovaná NA RTECH
SNÍH Žena s hlavou v plynové troubě. Od vše-
rejška se nepokouším zabít. Jsem sama se
svými prsy svými stehny svým klínem. Roz-
drtím nástroje svého zajetí židli stůl postel.
Zničím bitevní pole, které bylo mým domo-
vem. Rozrazím dveře, aby dovnitř mohl vítr
a křik světa. Rozbiji okno. Krvácejícíma ruka-
ma roztrhám fotografie mužů, které jsem
milovala a kteří mě zneužili na posteli na
stole na židli na podlaze. Zápálím své vězení.
Hodím do ohně své šaty. Z prsou si vyrvu ho-
diny, které byly mým srdcem. Vyjdu na ulici,
oděna do své krve.

3/ Scherzo

Univerzita mrtvých. Šepoty a mumláni. Ze svých náhrobních kamenů (kateder) vrhají mrtví filozofové na Hamleta své knihy. Galerie (balet) mrtvých žen. Žena na oprátce Žena s podřezanými žilami atd. Hamlet je pozoruje v póze návštěvníka muzea (divadla). Mrtvé ženy mu strhnou šaty z těla. Ze vztyčené rakve s nápisem HAMLET 1 vystoupí Claudius a Ofélie, oblečená a našminkovaná jako děvka. Oféliin strip-týz.

OFÉLIE

Sníš mé srdce, Hamlete. (*Směje se*)

HAMLET

(*s rukama před obličejem*) Chci se stát ženou.

Hamlet si oblékne Oféliiny šaty, Ofélie mu nalíčí masku děvky, Claudius, nyní Hamletův otec, se bezhlesu směje, Ofélie posílá Hamletovi pusu a s Claudiem/Hamletovým otcem vstoupí zpět do rakve. Hamlet jako děvka. Anděl s tváří na šíji: Horatio. Tančí s Hamletem.

HLAS/Y

(*z rakve*) Co jsi zabil, měl bys také milovat.

Tanec se zrychluje a je stále divočejší. Smích z rakve. Na houpačce Madonna s rakovinou prsu. Horatio roztáhne deštník, obejmě Hamleta. Ztuhnou v objetí pod deštníkem. Rakovina prsu září jako slunce.

4/ Mor v Budě bitva o Grónsko

Prostor 2, zničený Ofélií. Prázdné brnění, sekera v přílbě.

HAMLET

V neklidném říjnu kamna kouří

A BAD COLD HE HAD OF IT JUST THE
WORST TIME

JUST THE WORST TIME OF THE YEAR FOR
A REVOLUTION

Předměstími vykvétá cement

Doktor Živago pláče
za své vlky

V ZIMĚ OBČAS DORAZILI DO VSI
ROZTRHALI SEDLÁKA (*odloží masku
a kostým*)

PŘEDSTAVITEL HAMLETA

Nejsem Hamlet. Už nebudu hrát žádnou roli. Má slova mi už nic neříkají. Mé myšlenky vysávají krev mých obrazů. Mé drama se už nekoná. Za mnou stavějí kulisy. Lidé, které mé drama nezajímá, pro lidi, kterých se netýká. A mě už také nezajímá. Už s nimi nebudu hrát. (*Hamletem nepozorováni, kulisá-*

ci přinášejí ledničku a tři televizory. Vrčení lednice. Tři programy bez zvuku) Kulisou je pomník. Ve stonásobném zvětšení představuje muže, který vytvářel dějiny. Zkamenělina naděje. Jeho jméno je zaměnitelné. Naděje se nesplnila. Pomník leží na zemi, tři roky po státním pohřbu onoho nenáviděného a všemi uctívaného, vyleštěn jeho nástupci u moci. Kámen je obydlen. V prostorných nosních dírkách a otvorech uší, v záhybech pokožky a uniformy rozbité sochy bydlí chudší obyvatelstvo metropole. Po stržení pomníku následuje po jisté době povstání. Povstání začíná jako procházka. Proti pravidlům silničního provozu v pracovní době. Ulice patří chodcům. Tu a tam se převrátí nějaké auto. Noční můra vrhače nožů: pomalá jízda jednosměrnou ulicí k neodvolatelnému parkovišti, které je obstoupeno ozbrojenými chodci. Policisté, pokud nějaký stojí v cestě, jsou odhozeni na stranu. Když se zástup blíží k vládní čtvrti, zastaví se u policejního kordonu. Vytvářejí se skupinky, z nichž povstávají řečníci. Na balkoně jedné z vládních budov se objeví muž ve špatně padnoucím fraku a rovněž začne řečnit. Když ho zasáhne první kámen, stáhne se za lítací dveře z pancéřového

skla. Volání po svobodě se promění ve výkřiky po svržení vlády. Lidé počnou odzbrojovat policisty, zaútočí na dvě tři budovy, vězení policejní stanici sídlo tajné služby, pověsí za nohy pár desítek přísluhovačů moci, vláda nasadí vojsko, obrněné vozy. Mé místo, kdyby se mé drama ještě mohlo konat, by bylo na obou stranách fronty, nad ní. Dýchám v potu davu a vrhám kameny na policisty vojáky obrněné vozy pancéřové sklo. Dívám se na útočící dav lítacími dveřmi z pancéřového skla a potím se strachy: V touze sklo prolomit zvedám proti sobě prst, který se tyčí za pancéřovým sklem. Třesu se hrůzou a pohrdáním, zahlédnu v útočícím davu sám sebe, s pěnou u úst, jak zvedám pěst proti sobě. Věším za nohy své uniformované tělo. Jsem voják v pancéřové věži, má hlava pod přílbou je prázdná, výkřik je udušený v řetězech. Jsem psací stroj. Uvazuji smyčku, když jsou věšeni náčelníci, odstraňuji podnožku, lámu si vaz. Jsem svým zajatcem. Svými daty krmím počítače. Mými rolemi jsou slina a plivátko nůž a rána zub a hrdlo krk a oprátka. Jsem databanka. Krvácející v davu. Vydechující za lítacími dveřmi. Vylučující slovní hlen v mé zvukotěsné bublině nad bitvou. Moje drama se

nekonalo. Ztratil se text. Herci pověsili tváře v šatně na hřebík. Náповěda hnije v bouři. Vycpané morové mrtvolky v hledišti nehnu ani rukou. Jdu domů a zabijím čas, sám/s vlastním nedílným Já.
Televize Každodenní hnus Hnus
Z vypreparovaného žvástu Z nařizené radosti
Jak se píše ÚTULNÝ
Naši Každodenní vraždu dej nám dnes
Neboť Tvá je nicota Hnus
Ze lži kterým věří jen lháři
A jinak nikdo Hnus
Ze lži kterým se věří Hnus
Vyrytý do ksichtů činitelů
Bojem o posty hlasy bankovní konta
Hnus Vůz se srpem blyškající pointami
Procházím ulicemi obchodními domy tvářemi
S jizvami konzumní bitvy Bída
Bez důstojnosti Bída bez důstojnosti
Nože boxeru pěsti
Ponížená těla žen
Naděje generací
Utopená v krvi zbabělosti hlouposti
Směje se z mrtvého břicha
Heil COCA COLA
Království pro vraha
BYL JSEM MACBETH KRÁL MI NABÍDL

SVOU TŘETÍ SOULOŽNICI ZNAL JSEM
KAŽDÉ MATEŘSKÉ ZNAMÉNKO NA JEJÍCH
KYČLÍCH RASKOLNIKOV NA SRDCI POD
JEDINOU KAZAJKOU SEKYRU PRO (JEDI-
NOU) LEBKU LICHVÁŘKY

Vydechuji v samotě

Letištních hal Mám

Privilegovaný Můj hnus

Je privilegium

Ohrazuje zdí

Ostnatým drátem vězením

(Fotografie autora)

Už nechci jíst pít dýchat milovat ženu muže
dítě zvíře. Už nechci umírat. Už nechci
zabíjet.

(Roztrhání autorovy fotografie)

Rozlomím své zapečetěné tělo. Chci přebývat
ve svých žilách, v morku svých kostí, v laby-
rintu lebky. Stáhnou se zpátky do svých vnitř-
ností. Zaujmu místo ve svých sračkách, ve své
krvi. Někde jinde jsou těla rozbíjena, abych
já mohl bydlet ve svých sračkách. Někde jin-
de jsou těla otvírána, abych já mohl být sám
se svou krví. Mé myšlenky jsou rány v mém
mozku. Můj mozek je jizva. Chci se stát stro-
jem. Ruce k chytání nohy k chození žádná
bolest žádná myšlenka.

*Obrazovky zčernají. Krev z lednice. Tři nahé
ženy: Marx Lenin Mao. Každý ve svém jazyce
odřikávají zároveň text JE TŘEBA ZPŘEVRA-
TIT VŠECHNY VZTAHY V NICHŽ ČLOVĚK...
Představitel Hamleta si oblékne kostým a nasa-
dí masku.*

HAMLET PRINC DÁNSKÝ S MRŠINOU
KLOPÝTAJÍCÍ
OD DÍRY PŘES DÍRU K POSLEDNÍ DÍŘE
BEZ CHUTI
SE STRAŠIDLEM KTERÉ HO SPÁCHALO
V ZÁDECH
ZELENÉ JAK OFÉLIINO MASO
V ŠESTINEDĚLÍ
A TĚSNĚ PŘED TŘETÍM ZAKOKRHÁNÍM
BLÁZEN
ROZTRHÁ ŠAŠKOVSKÝ PŘEVLEK FILOZOFA
MILOVANÝ KRVELAČNÝ PES SE PLAZÍ
V BRNĚNÍ
*(Navlékne si brnění, sekýrou rozpoltí hlavy
Marxe Lenina Maa. Snih. Doba ledová)*

5/ V strašlivé zbroji / divě vyčkávajíc / po tisíciletí

*Hluboké moře. Ofélie na pojízdné židli. Ryby
trosky mrtvolý a části těl plynou kolkolem.*

OFÉLIE

*(zatímco dva muži v lékařských pláštích ji
odspodu připoutávají k pojízdné židli pro-
vazem) Zde se hlásí Elektra. Ze srdce temno-
ty. Zpod slunce trýzně. K metropolím světa.
Ve jménu obětí. Vyvrhnu semeno, které jsem
přijala. Mléko svých prsů proměním v smr-
telný jed. Vztáhnu zpět svět, který jsem zrodi-
la. Svět, který jsem zrodila, udusím mezi
stehny. Pohrbím ho ve svém pohlaví. Pryč se
štěstím ponížení. Ať žije nenávisť, pohrdání,
vzpouora, smrt. Až projdete s řeznickými noži
svými ložnicemi, pochopíte pravdu. (Muži
odejdou. Ofélie zůstává na scéně, nehybná,
celá v bílém)*